

ಕರ್ನಾಟಕ ಸಂಗೀತದಲ್ಲಿ ಸ್ವರಾಕ್ಷರ ಕೃತಿಸಂಪತ್ತು

ಸಂಗೀತವಿದ್ವಾನ್ ರಾ.ಸ.ನಂದಕುಮಾರ್ (ಸ್ವರಾಸನ), ಮೈಸೂರು

ಕರ್ನಾಟಕ ಸಂಗೀತವು ಒಂದು ಕಾಮಧೇನು. 'ಲೋಕಂಭಿನ್ನರುಚೀರ್ಜನಸ್ಯ ಬಹುಧಾಪ್ಯೇಕಂ ಸಮಾರಾಧನಂ' ಎನ್ನುವ ಮಾತು ಅದಕ್ಕೂ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಅದು ವಿವಿಧ ರುಚಿಗಳ ವಿವಿಧ ರಸಭಾವಗಳ ಸಂತರ್ಪಣಸ್ಥಾನ.

ಇಂದಿನ ಕರ್ನಾಟಕಸಂಗೀತವು ಅದರ ಪೂರ್ವಾವಸ್ಥೆಯಿಂದ ತುಂಬಾ ಸಂಕೋಚಗೊಂಡ ರೂಪವನ್ನು ತಳೆದಿದೆ. ತನ್ನ ಪೂರ್ವರೂಪದಲ್ಲಿ ಈ ಸಂಗೀತವು ತನ್ನ ವಸ್ತುವಿನಲ್ಲಿ ಅಪಾರವೈವಿಧ್ಯತೆಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಿತ್ತು. ಸುಮಾರು ಹದಿಮೂರನೆಯ ಶತಮಾನದ ವೇಳೆಗೆ ಅದರ ಎಪ್ಪತ್ತೈದು ಮುಖ್ಯಗೇಯಪ್ರಕಾರಗಳಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಸಾವಿರಕ್ಕೂ ಮಿಕ್ಕ ಅಪಾಂತರರಚನಾರೀತಿಗಳಿದ್ದವು. ಇವುಗಳ ಪೈಕಿ ಅತಿಹ್ರಸ್ವವಾದ ದ್ವಿಪಥಕ, ದ್ವಿಪದೀ, ತ್ರಿಪದಿ, ಹರ್ಷವರ್ಧನದಂತಹ ಹಾಡುಗಳೂ ಇದ್ದವು. ರಾಗಕದಂಬ (ಅರವತ್ತುನಾಲ್ಕು ರಾಗ, ತಾಳ, ನುಡಿಗಳು!), ಏಳೆ ಮುಂತಾದ ತುಂಬಾ ದೀರ್ಘವಾದ ಹಾಡುಗಳೂ ಇದ್ದವು. ವಿಭಾಗಗಳೇ ಇಲ್ಲದೆ ಅಖಂಡವಾದ, ಕೆಲವು/ಹಲವು ಖಂಡಗಳಿಂದಾದ ರಚನೆಗಳಿದ್ದವು, ತಾಳಸಹಿತವಾದ ತಾಳರಹಿತವಾದ ಹಾಡುಗಳಿದ್ದವು. ಒಂದೇ ರಾಗದಲ್ಲಿ ರಚಿತವಾದ - ಬಹುರಾಗಗಳಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಿತವಾದ, ಒಂದೇ ರಾಗದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ತಾಳಗಳಲ್ಲಿದ್ದ, ಅನೇಕ ರಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ತಾಳಗಳಲ್ಲಿ ರಚನೆಗೊಂಡ (ರಾಗಮಾಲಿಕೆ, ತಾಳಮಾಲಿಕೆ, ರಾಗತಾಳಮಾಲಿಕೆ ಇತ್ಯಾದಿ) ಹಾಡುಗಳಿದ್ದವು. ಭಂದೋವೃತ್ತಗಳಲ್ಲಿ ರಚಿತವಾದ, ಭಂದೋನಿರ್ಮುಕ್ತವಾದ, ನಡುವೆ ಭಂದೋಖಂಡಗಳಿದ್ದ ಹಾಡುಗಳಿದ್ದವು; ಅಲ್ಲದೆ, ಗದ್ಯರೂಪದ ಗೇಯರಚನೆಗಳೂ ಇದ್ದವು. ಇಂತಹುದೇ ರಾಗ, ಇಂತಹುದೇ ತಾಳ, ಇಂತಹುದೇ ಭಂದಸ್ಸು, ಇಂತಹುದೇ ರಸದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವೇ ಇರಬೇಕೆಂಬ ನಿರ್ಬಂಧವಿದ್ದ (ನಿರ್ದುಕ್ತ), ನಿರ್ಬಂಧವಿರದಿದ್ದ (ಅನಿರ್ದುಕ್ತ) ಹಾಡುಗಳೂ ಇದ್ದವು. ಸಂಸ್ಕೃತ, ಕನ್ನಡ, ತೆಲುಗು, ತಮಿಳು ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರಾಕೃತಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕಟ್ಟಿದ ರಚನೆಗಳಿದ್ದವು. ಇವುಗಳ ಮಿಶ್ರವೂ ಆಗಿದ್ದ (ಇಂದಿನ ಮಣಿಪ್ರವಾಳದಂತಹ) ಗೇಯಪ್ರಬಂಧಗಳಿದ್ದವು. ವಿಶೇಷವೆಂದರೆ ಸಂಗೀತವು ತನ್ನ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಮಾತ್ರವೆಂದು ಭಾಂಡೀರವೆಂಬ ಬೇರೆ ಭಾಷಾಮಾಧ್ಯಮವನ್ನೇ ಸೃಷ್ಟಿಸಿಕೊಂಡಿತ್ತು. ಇದು ಸುಮಾರು ಹನ್ನೆರಡನೆಯ ಶತಮಾನದಿಂದ ಹದಿನೆಂಟನೆಯ ಶತಮಾನದವರೆಗೆ ರೂಢಿಸಿತ್ತು.

ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದ ನಮ್ಮ ಸಂಗೀತದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಸಾಮಾನ್ಯನ ಜೀವನದ ಹಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಿಗೆ ಒದಗುವ ಹಾಡುಗಳನ್ನು ರಚಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಹಬ್ಬಹರಿದಿನಗಳಿಗೆ, ನೀತಿಬೋಧೆಗೆ, ಧರ್ಮಾಚರಣೆಗೆ (ಚರ್ಯಾ), ವಿರಕ್ತಿಬೋಧೆಗೆ, ಆತ್ಮದರ್ಶನಕ್ಕೆ, ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರು, ಯಮಳರು (ದ್ವಂದ್ವ), ಗುಂಪುಗಳು ಹಾಡುವಂತೆ ಗೇಯಕೃತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸುತ್ತಿದ್ದರೂ ಮಾತುಗಳೇ ಇಲ್ಲದ, ಕೇವಲ ಮೃದಂಗಾದಿ ವಾದ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟುವ ಶಬ್ದಗಳು ಮಾತ್ರ ಇರುವ, ಎರಡೂ ಇರುವ (ಅಂದರೆ ಮಾತೂ ಇರುವ) ಹಾಡುಗಳೂ ಇರುತ್ತಿದ್ದವು. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಮತೀಯರು ತಮ್ಮ ಧಾರ್ಮಿಕಾಚರಣೆಗಳಿಗೆ (ಉದಾ. ಮದುವೆ, ಮುಂಜಿ) ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಹಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ರಣೋತ್ಸಾಹವನ್ನು ತುಂಬಲು, ವಿಜಯೋತ್ಸವವನ್ನು ಆಚರಿಸಲು ಕೃತಿಗಳಿರುತ್ತಿದ್ದವು; ಬೇರೆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ಸನ್ನು ಗಳಿಸಿದವರ ಸ್ತುತಿಗೆಂದು ಯಶೋಗಾಥೆಗಳೂ ಇರುತ್ತಿದ್ದವು. ಮಕ್ಕಳಿಂದಿಡಿದು ರಾಜರವರೆಗೂ ಹೇಳುವ ಕಥಾನಕಗಳ ಹಾಡುಗಳೂ ಇರುತ್ತಿದ್ದವು. ಕೆಲವು ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಇಂತಹುದೇ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಹಾಡಬೇಕೆಂಬ ಆಲಿಕ್ರಮದ, ಸೂಳಕ್ರಮದ ಹಾಡುಗಳೂ ಯಾದೃಚ್ಛಿಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಹಾಡಿನುಡಿಸಬಹುದಾದವುಗಳೂ ಇರುತ್ತಿದ್ದವು. ಹಾಡುಗರಿಗೆ ಅಳವಡುವ, ವಾದ್ಯಗಳಿಗೆ ಅಳವಡುವ ಪ್ರಬಂಧಗಳೂ ಇದ್ದವು. (ವಾಗರ್ಥರಹಿತವಾದ) ನೃತ್ಯಾಭಿನಯಕ್ಕೂ (ವಾಗರ್ಥಸಹಿತವಾದ) ನೃತ್ಯಾಭಿನಯಕ್ಕೂ ಅಲ್ಲದೆ ಕೇವಲ ತಾಳವಾದ್ಯಗಳಿಗೆಂದೇ ನಿರ್ಮಿತವಾದ ಪ್ರಬಂಧಗಳೂ ಇದ್ದವು.

ಇಂತಹ ಪ್ರಾಚೀನ ಸಂಪದ್ವಿಭವವನ್ನು ಪುನರುಜ್ಜೀವನಗೊಳಿಸುವುದು ಸಾಧ್ಯವೆ? ನಿಸ್ಸಂಶಯವಾಗಿ ಸಾಧ್ಯ. ಇದನ್ನು ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಮುಂಜಾಗ್ರತೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಅಷ್ಟೆ. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಇಂತಹ ಗೇಯಪ್ರಬಂಧಗಳ ಮೂಲಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಎಚ್ಚರದಿಂದ ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಈ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಬೇಕು. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗುವಂತೆ ಪುನಾರಚಿಸಲು ತೊಡಗಬೇಕು. ಅದರ ಬದಲು

ಪ್ರಾಚೀನತಮವಾದವುಗಳನ್ನು ಪುನಾರಚಿಸಲು ಹೊರಟರೆ ಸಂಗೀತಮಾರ್ಗವಿಕಾಸಕ್ಕೆ ಭಂಗವುಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಈ ಪ್ರಾಚೀನಗೇಯವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಇಂದಿನ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಪ್ರಸ್ತುತಗೊಳಿಸಬೇಕಾದರೆ, ಎಂದರೆ, ಅಧುನಾತನಗೊಳಿಸಬೇಕಾದರೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಇಂದಿನ ಸಂಗೀತನುಡಿಗಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ, ಎಂದರೆ, ರಾಗತಾಳಗಳಲ್ಲಿ ಅವುಗಳೆಲ್ಲದರ ಬಂಧಗಳನ್ನು ರಚಿಸಬೇಕು. ಆಗ ಅವು ಪುನಶ್ಚೇತನವನ್ನು ಪಡೆದು ನಮ್ಮ ಕಾಲದ ಸಂಗೀತ ವಿದ್ವಾಂಸವಿದುಷಿಯರ ಕಂಠಶ್ರೀಗಳನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸಲು, ರಸಿಕಶ್ರೋತೃಗಳ ಕರ್ಣರಸಾಯನವಾಗಲು ಅನುವಾಗುತ್ತವೆ. ಈ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನವನ್ನಿತ್ತ ನಮ್ಮ ತಂದೆ ಮಹಾಮಹೋಪಾಧ್ಯಾಯ ಡಾ|| ರಾ.ಸತ್ಯನಾರಾಯಣರವರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಇಂತಹದೊಂದು ವ್ಯಾಪಕಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಕೈಗೊಂಡು ನಾನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಪ್ರಾಚೀನ ಗಾಯಕವಾದಕ ಅಭಿಯುಕ್ತರಿಗೆ ಸಲ್ಲಬೇಕಾಗಿರುವ ಈ ಸೇವೆಯು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಬೇಕಾದರೆ ಸಂಗೀತನೃತ್ಯಶಾಸ್ತ್ರವಿದ್ವಾಂಸರುಗಳು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ತಜ್ಞರಾದವರೂ ಈ ಪುನಃಸೃಷ್ಟಿಯ ಪುಣ್ಯಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಪಾಲುಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬುದು ನನ್ನ ನಮ್ರಕೋರಿಕೆ.

ಇಂತಹ ಪುನಃಸೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಇಂದಿಗೂ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ನಮ್ಮ ಕಾಲದ ಛಂದಸ್ಸರಸ್ವತಿಯೆಂದು ಪ್ರಖ್ಯಾತರಾಗಿರುವ ಶ್ರೀಮನ್ನಿಜಗುಣಾನುಭವಮಂಟಪದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಶ್ರೀಕುಮಾರನಿಜಗುಣಸ್ವಾಮಿಯವರು ಹಲವಾರು ಛಂದೋಬದ್ಧಕೃತಿವೈವಿಧ್ಯತೆಯನ್ನು ನೀಡುವುದರ ಜೊತೆಗೆ, ಇಂದು ಕೇವಲ ಚಮತ್ಕಾರವೂ ಅಲಂಕಾರವೂ ಆಗಿಬಿಟ್ಟಿರುವ 'ಸ್ವರಾಕ್ಷರ' ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಸತ್ವಸಹಿತವಾಗಿ ಮತ್ತು ಗಾಯಕಹಿತವಾಗಿ ರಚಿಸಿಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಒಂದು ಉಜ್ವಲ ಉದಾಹರಣೆ.

ಭಾರತೀಯ ಸಂಗೀತದಲ್ಲೇ ಏನು ವಿಶ್ವಸಂಗೀತದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಮೂಲಭೂತ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳು ಅತ್ಯಂತ ಆವಶ್ಯವಾಗಿವೆ : ಸ್ವರಬದ್ಧತೆ ಹಾಗೂ ಲಯಬದ್ಧತೆ. ಶ್ರುತಿಸೂತ್ರದಲ್ಲೇ ಅದರ ವಿವಿಧಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಾಶವಾಗುವ ಸ್ವರಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಶುದ್ಧವಾಗಿ ಮಧುರವಾಗಿ ಹಿಡಿದು ಹಾಡುವುದು ಹೇಗೆ ಮೂಲಭೂತ ಅವಶ್ಯಕತೆಯೋ ಹಾಗೆಯೇ ಲಯಲೀನತೆಯೂ ಸಹ. ಹೀಗಾಗಿ ಇವು : ಶ್ರುತಿಮಾರ್ಗತಾ ಲಯಃಪಿತಾ. ಪ್ರಾಚೀನಗೇಯಕೃತಿಸಂಪದದಲ್ಲಿ ಸ್ವರಪ್ರಯೋಗಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಎರಡು ರೀತಿಯ ಪ್ರಬಂಧಗಳಿದ್ದವು ; ಇವು ಸ್ವರಾಂಕ ಮತ್ತು ಸ್ವರಾರ್ಥ. ಇವುಗಳ ಪೈಕಿ ಸ್ವರಾಂಕವೆಂಬುದರಲ್ಲಿ ಸ್ವರದ ಪಾತ್ರವೇನೆಂಬುದು ಅದರ ಲಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀ ಶಾರ್ಙ್ಗದೇವಸೂರಿಯು ಸಂಗೀತರತ್ನಾಕರದಲ್ಲಿ ಸ್ವರಾಂಕವು ಪದ, ಸ್ವರ, ಬಿರುದುಗಳೆಂಬ ಮೂರುಖಂಡಗಳಿವೆಯೆಂದೂ ಪದಖಂಡವನ್ನು ಒಂದು ತಾಳದಲ್ಲಿಯೂ ಸ್ವರಖಂಡವನ್ನು ಎರಡುತಾಳಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಬಿರುದಖಂಡವನ್ನು ಮೂರುತಾಳಗಳಲ್ಲಿಯೂ ರಚಿಸಿ ಪ್ರಬಂಧವನ್ನು ಸ್ವರಖಂಡದಲ್ಲಿ ಮುಗಿಸಬೇಕೆಂದೂ ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ. ಇಲ್ಲಿ ಸ್ವರವೆಂದರೆ ಸರಿಗಮವೇ ಮೊದಲಾದ ಸ್ವರಗಳು. ಪದವೆಂದರೆ ಅರ್ಥದ್ಯೋತಕವಾದ ವರ್ಣಪುಂಜ. ಬಿರುದವೆಂದರೆ ಬಿರುದು - ಶೌರ್ಯ, ಪರಾಕ್ರಮ, ಶೀಲವೇ ಮೊದಲಾದವುಗಳನ್ನು ಹೊಗಳುವ ಮಾತುಗಳು. ಮೊದಲನೆಯದನ್ನು ನಮ್ಮ ಕಾಲದ ಕೃತಿಯ ಪಲ್ಲವಿಯಂತೆ ಮೊದಲೂ ಎರಡನೆಯದನ್ನು ನಂತರವೂ ಮೂರನೆಯದನ್ನು ಚರಣದಂತೆಯೂ ಹಾಡಬೇಕೆಂಬ ಕ್ರಮವನ್ನು ಹೇಳಿದೆ. ಪ್ರಾಚೀನಗೇಯಪ್ರಬಂಧಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಡಿನ ಮುಕ್ತಾಯವನ್ನು ಆಭೋಗವೆಂಬ ಖಂಡದಿಂದ ಹಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ಪ್ರಬಂಧವನ್ನು ಸರ್ವಜ್ಞಸೋಮೇಶ್ವರ (ಮಾನಸೋಲ್ಲಾಸ), ಜಗದೇಕಮಲ್ಲ (ಸಂಗೀತಚೂಡಾಮಣಿ), ಪಾರ್ಶ್ವದೇವ (ಸಂಗೀತಸಮಯಸಾರ), ಹರಿಪಾಲದೇವ (ಸಂಗೀತಸುಧಾಕರ), ಪಂಡರೀಕವಿಠಲ (ನರ್ತನನಿರ್ಣಯ), ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣ (ಸಂಗೀತಸೂರೋದಯ), ಚತುರದಾಮೋದರ (ಸಂಗೀತದರ್ಪಣ), ಅಹೋಬಲಪಂಡಿತ (ಸಂಗೀತಪಾರಿಜಾತ) ಇವರುಗಳು ಇದೇ ಲಕ್ಷಣವನ್ನು ಪುನರುಚ್ಚರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಪಾರ್ಶ್ವದೇವನು ಮಾತ್ರ ತಾಳವೆಂಬ ನಾಲ್ಕನೆಯ ಅಂಗವನ್ನೂ ಆಭೋಗವೆಂಬ ನಾಲ್ಕನೆಯ ಧಾತುವನ್ನೂ ಅಧಿಕವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ.

ಎರಡನೆಯದು ಸ್ವರಾರ್ಥವೆಂಬ ಪ್ರಬಂಧ. ಇದರ ಹೆಸರು ಅನ್ವರ್ಥವಾಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಸರಿಗಮಪದ(/ಧ)ನಿ ಎಂಬ ಸ್ವರಸೂಚಕವಾದ ವರ್ಣಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಬಳಸಿ ಅವುಗಳ ಗುಂಪುಗಳನ್ನು ಪದಗಳಾಗುವಂತೆ ಏರ್ಪಡಿಸಿ, ಈ ಅಕ್ಷರಗಳಿಂದಲೇ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನೂ ಹೊರಡಿಸುವುದು ಇದರ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ. ಸ್ವರಗಳಿಂದ (ಪದಗಳ) ಅರ್ಥ(ವನ್ನು)ಗಳನ್ನು ಹೊರಡಿಸುವುದು ಈ ಪ್ರಬಂಧದ ವಿಧಾನ. ಇದರಲ್ಲಿ ಸ್ವರಗಳ ಪೈಕಿ ಒಂದು, ಎರಡು, ಮೂರು... ಏಳು ಇವುಗಳನ್ನು ಬಿಡಿಯಾಗಿಯೋ, ಗುಂಪುಮಾಡಿಯೋ ಎಲ್ಲ ಸ್ವರಗಳನ್ನೋ ಬಳಸಬಹುದು. ಧೈವತಸ್ವರಕ್ಕೆ ದ, ಧ ಎಂಬ

ಎರಡುರೂಪದಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೊಂದು ಇರಬಹುದು. ಇವುಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಬಳಸಿದರೆ ಅದು ಶುದ್ಧಸ್ವರಾರ್ಥವೆನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಸಮಾ, ಸಮಾಗಮ, ಪಾಪ, ಪಾದ, ಧಮನಿ, ಗಮನಿ, ಸಮಾನೀ, ನೀ ಮಾನಿ ಇತ್ಯಾದಿಗಳು ಶುದ್ಧಸ್ವರಾರ್ಥಗಳಿಗೆ ಉದಾಹರಣೆಗಳು. ಸಂಗೀತಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ಇದು ಒಂದು ಅಲಂಕಾರ. ಇದಕ್ಕೆ ಸ್ವರಾಕ್ಷರವೆಂಬ ಹೆಸರಿದೆ ಕೂಡ. ಇದಲ್ಲದೆ ಅಕ್ಷರಮಾಲೆಯ ಬೇರೆ ವರ್ಣಗಳೊಡನೆ ಬೆರೆಸಿದರೆ ಮಿಶ್ರಸ್ವರಾರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ವಿಧದಲ್ಲಿ ಸರಿ, ಸರಿಗ, ಗಸರಿ, ರಿಸಗ, ಇತ್ಯಾದಿ ಗುಂಪುಗಳು ಬಂದಾಗ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಅಕ್ಷರಗಳು ಸ್ವರದ ಅಕ್ಷರಉಚ್ಚಾರಣೆಗೆ ಸಮೀಪವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ಸಾಗರಕನ್ಯಕಾ ಎಂಬ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಸಾಗರ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಸಾಗರಿ ಎಂದೇ ಧಾತುವಿರುತ್ತದೆ. ತ್ಯಾಗರಾಜರ ಹಲವಾರು ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಮೈಸೂರು ವಾಗ್ಗೇಯಕಾರರಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ಸದಾಶಿವರಾವ್, ವೀಣಾಪದ್ಮನಾಭಯ್ಯ ಮತ್ತು ಮೈಸೂರು ವಾಸುದೇವಾಚಾರ್ಯರ ಹಲವು ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಚಮತ್ಕಾರವನ್ನು ನೋಡಬಹುದು.

ಸಮಕಾಲೀನದ ಕೆಲವು ವಾಗ್ಗೇಯಕಾರಸಂಗೀತಗಾರರು ತಾವೂ ಸ್ವರಾರ್ಥಕೃತಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿಕೊಂಡರೂ ಅವು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಸ್ವರಾರ್ಥಅಲಂಕಾರಮಾತ್ರವುಳ್ಳ ಶುದ್ಧಸ್ವರಾರ್ಥವಾಗದಂತಹ ಕೃತಿಗಳಾಗಿವೆ. ಇದನ್ನು ನಾವು ಆ ಕೃತಿಗಳ ಕೊನೆಯ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಬರುವ ಆ ವಾಗ್ಗೇಯಕಾರರ ಅಂಕಿತವನ್ನುಳ್ಳ ಖಂಡದಿಂದ ಗಮನಿಸಬಹುದು. ಎಷ್ಟೋ ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ವಿಪುಲವಾದ ಸ್ವರಾಕ್ಷರಸಾಹಿತ್ಯಗಳ ಧಾತುಮಾತುಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರವೇ ಉಳ್ಳ ಕೃತಿಗಳನ್ನೇ ಈ ಶುದ್ಧಸ್ವರಾರ್ಥಕೃತಿಗಳೆಂದು ಬಣ್ಣಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಸಮಕಾಲೀನ ವಾಗ್ಗೇಯಕಾರರಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾದ ವರಗೀತಗಾಯಕಧಾತುಮಾತುಗ ಶಿಖಾಮಣಿ ಡಾ|| ಬಾಲಮುರಳೀಕೃಷ್ಣರೇ ಅಲ್ಲದೆ ಹಲವಾರು ಇತರರೂ ತೆಲುಗು ಸಂಸ್ಕೃತ ಸ್ವರಾಕ್ಷರ ಕೀರ್ತನೆಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ (ಉದಾಹರಣೆಗೆ : ತೋಡೀರಾಗದ ಆದಿತಾಳದ ಸ್ವರಾಕ್ಷರಕೀರ್ತನೆ).

ಇಂದು ಉಪಲಬ್ಧವಿರುವ ಸ್ವರಾಕ್ಷರಗಳಲ್ಲಿ ಮುದ್ದುಸ್ವಾಮಿದೀಕ್ಷಿತರ ತಂದೆಯವರಾದ ಶ್ರೀ ರಾಮಸ್ವಾಮಿದೀಕ್ಷಿತರ ತೋಡೀರಾಗದ ಆದಿತಾಳದ ಕೀರ್ತನೆ ಈವರೆಗೆ ಉಳಿದುಬಂದಿರುವ ಶುದ್ಧಸ್ವರಾರ್ಥಕಪ್ರಬಂಧಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಚೀನ ನಿದರ್ಶನವಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಮತಂಗಮುನಿಯು (ಬೃಹದ್ದೇಶೀ), ಸರ್ವಜ್ಞಸೋಮೇಶ್ವರ (ಮಾನಸೋಲ್ಲಾಸ), ಜಗದೇಕಮಲ್ಲ (ಸಂಗೀತಚೂಡಾಮಣಿ), ಪಾರ್ಶ್ವವದೇವ (ಸಂಗೀತಸಮಯಸಾರ), ಶಾರ್ಙ್ಗದೇವ (ಸಂಗೀತರತ್ನಾಕರ), ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣ (ಸಂಗೀತಸೂರೋದಯ), ಚತುರದಾಮೋದರ (ಸಂಗೀತದರ್ಪಣ) ಮತ್ತು ಅಹೋಬಲಪಂಡಿತ (ಸಂಗೀತಪಾರಿಜಾತ) ಇವರುಗಳು ಒಂದೇ ಲಕ್ಷಣವುಳ್ಳಂತೆ ವರ್ಣಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಅದು ತೆಲುಗುಭಾಷೆಯದು, ತನ್ನ ನಾಯಕಿಯು ಅವಳ ನಾಯಕನಿಗಾಗಿ ಪಡುತ್ತಿರುವ ವಿರಹದ ಬವಣೆಯನ್ನು ಬಣ್ಣಿಸುವ ಸಖಿಯ ಮಾತಂತಿರುವ ಕೃತಿ ಹೀಗಿದೆ :

ಸರಿಗಾನಿದಾನಿಪಾಮರಿನಿ ಪಾದಸಮಾಗಮಮಾಗನೀಗನೀಸೆ || ಪಲ್ಲವಿ ||

(ಅರ್ಥ: ಸರಿಗಾನಿ ದಾನಿ ಪಾಮರಿನಿ (ನೀ) ಪಾದಸಮಾಗಮಂ ಆಗನೀಗನೀಸೆ : ಸಖಿ ನಾಯಕನಿಗೆ ವರ್ಣಿಸುತ್ತಿರುವಂತಿದೆ : ಅಯ್ಯ, ಪಾಮರಳಾದ ನನ್ನ ನಾಯಕಿಯನ್ನು ನಿನ್ನ (ಪಾದ) ಸಮಾಗಮವಾಗದಿರುವಂತೆ ಮಾಡಿದ್ದಾಳೆ (ಅವಳಾವಳೋ) ದುಷ್ಟೆ (ಸರಿಗಾನಿ ದಾನಿ!)

ಗರಿಮಮದಾರೀಪದಾರಿ ಸ(ನಿ)ದಾರೀ | ಗಮಪದನಿ ದಾನಿಗಾನಿದಾನಿಪಸಗನಿ || ಅನುಪಲ್ಲವಿ ||

(ಗರಿಮಮದಾರಿ : ಎಲೈ ರಾಜೇಶ್ವರನೇ, ಪದಾರಿ ಸದಾರಿ : ತವಕದಿಂದ ಹುಡುಕಾಡುತ್ತಾ, ಗಮಪದ್ ಅನಿ : ಹೊರಡೋಣಾ ಅಂದುಕೊಳ್ಳುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ, ದಾನಿಗಾನಿಗಾ : ಅವಳಿದ್ದಾಳಲ್ಲ (ದುಷ್ಟೆ ಪ್ರತಿನಾಯಕಿ = ಸವತಿ), ನೀದಾನಿ ಪಸಗನಿ : ನಿನ್ನವಳಾದವಳು (ಪ್ರೇಮದ ಬೇಗೆಯಲ್ಲಿ ಬೇಯುತ್ತಾ) ನಿಶ್ಚೇತಳಾಗಿ ಕುಸಿದುಬೀಳುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ !)

ಮರಿಮರಿಗನಿಸೆ ಗನ್ನಿಪನಿದಗದನಿ | ಮಾನಿಗಾನಿಗಾ ನಿಮ್ಮನಿ ಗಾದಾ ||

ಮರಿನೀಪದಮಾ ಮಾನಿಗಾನಿಗಾ | ಮಣಿಲಿವೆಂಕಟಕೃಷ್ಣೇಂದ್ರ ನಾತೋ (ಘೋ) || ಚರಣ ||

(ಮರಿ ಮರಿಗ ನಿಸೆ : ಮತ್ತೆಮತ್ತೆ ನೋಡುತ್ತಾ, ಗನಿ(ಕನಿ= ನೋಡುತ್ತಲೇ ಇರುವುದೇ)ಪನಿ : ಕೆಲಸ(ವಾಗಿರುವಾಗ), ತಗದನಿ : ಇಷ್ಟೇ ಸಾಲದು ಎನ್ನುತ್ತ, ಮಾನಿಗಾನಿಗಾ : ಅತ್ಯಂತ ಸುಶೀಲೆಯಾದರೂ ಸಹ, ನಿಮ್ಮನಿ ಗಾದಾ : ನಿನ್ನನ್ನೆಡೆಯತ್ತ ಅಡಿಯಿಟ್ಟಿಲ್ಲೋ ! ಮರಿ ನೀಪದಮಾ : ಇನ್ನು ನಿನ್ನ ಅಡಿಯೆಲ್ಲೆಡೆ (ಹೋಯಿತೋ ಏನೋ), ಮಾನಿಗಾನಿಗಾ : ನೀ (ಇಂತಹ ಸುರಸುಂದರಿಯ ನಿನ್ನಲ್ಲೇ ಪ್ರೀತಿಯಿಟ್ಟಿರುವವಳ) ಅಭಿಮಾನಿಯಲ್ಲವೇ ? ಮಣಿಲಿವೆಂಕಟಕೃಷ್ಣೇಂದ್ರ ನಾಥಾ ? (ನಾತೋ : ನನ್ನಲ್ಲಿಯೂ ದಯೆಯಿಡು : ನಡೆ (ನನ್ನ ನಾಯಕಿಯೆಡೆ !))

ಒಂದು ಗೋಪುಚ್ಚಯತಿ ಪಲ್ಲವಿಯನ್ನು ಶ್ರೀ ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಗೋಪುಚ್ಚಯತಿ ಎಂದರೆ ಗೋವಿನ ಬಾಲದ (ಪುಚ್ಚದ) ಮೂಲದಿಂದ ಕೊನೆಕೊನೆಗೆ ರೋಮಪುಂಜದ ತುದಿಯವರೆಗೆ ಕೃಶವಾಗಿ ಬಂದು ನಿಲ್ಲುವಂತಹ ಯತಿಬದ್ಧವಾದ ಪದಪುಂಜಗಳಿರುವಂತಹ ಸಾಲು ;

ಓಂ ಶ್ರೀಮನ್ನಿಜಗುಣಶಿವಯೋಗಿನೇ ನಮಃ
ಶ್ರೀಮನ್ನಿಜಗುಣಶಿವಯೋಗಿನೇ ನಮಃ
ನಿಜಗುಣಶಿವಯೋಗಿನೇ ನಮಃ
ಶಿವಯೋಗಿನೇ ನಮಃ
ಯೋಗಿನೇ ನಮಃ
ನಮಃ
ಮಃ

ಈ ಪಲ್ಲವಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಸ್ವಾರಸ್ಯಕರವಾದ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಬಹುದು. ಪಲ್ಲವಿಯು ವಿಳಂಬದ ಚೌಕಾಲಗತಿಯ ಆದಿತಾಳದಲ್ಲಿ ನಿಬದ್ಧವಾಗಬಹುದು (ಅಥವಾ ಅಷ್ಟೇ ಅಕ್ಷರಕಾಲವುಳ್ಳ ಇನ್ನಾವುದೇ ಸುಳಾದಿ, ದೇಶಿ ಮತ್ತು ಮಾರ್ಗತಾಳದಲ್ಲಿರಬಹುದು). ಪಲ್ಲವಿಯ ಪೂರ್ವಾರ್ಧಕ್ಕೆ ಮುಗಿದು 'ಕೋರ್ವೆ'ಯ ಎಡುಪಿನಲ್ಲಿ ... ನಿಜಗುಣಶಿವಯೋಗಿನೇ ನಮಃ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಮಃ ಎಂಬುದು ಬಂದು ನಿಂತು ನಂತರದ ಸಾಹಿತ್ಯಭಾಗವು ಪಲ್ಲವಿಯ ಉತ್ತರಾರ್ಧದಲ್ಲಿ ಸಂಯೋಜಿಸಬಹುದು. 'ಶ್ರೀ, ಶಿ'ಯನ್ನುಳಿದು 'ರೀ'ಕಾರವು ಇರುವುದರಿಂದ ರಿಷಭವೂ 'ಮ' ಎಂಬಲ್ಲಿಲ್ಲ ಮಧ್ಯಮಸ್ವರವೂ 'ಗು, ಗಿ' ಎಂಬಲ್ಲಿಲ್ಲ ಗಾಂಧಾರಸ್ವರವೂ ಪಲ್ಲವಿಯ ಸ್ವರಾಕ್ಷರಗಳಾಗಿ ನಿಯೋಜಿತವಾಗಬಹುದು. ಖ,ಘ,ಝ,ಞ,ಠ,ಢ ಇತ್ಯಾದಿ ಕರ್ಕಶಾಕ್ಷರಗಳಿಲ್ಲದ, ಸುಂದರವಾದ ಮಧುರಾಕ್ಷರಪ್ರಯೋಗಗಳಿರುವ ಈ ಪಲ್ಲವಿಯ ಗಾಯನವು ಪಂಡಿತಪಾಮರಹೃದಯರಂಜಕವಾಗುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀಸ್ವಾಮಿಗಳವರು ರಚಿಸಿರುವ ಇತರ ಮಿಶ್ರಸ್ವರಾಕ್ಷರಪಲ್ಲವಿಗಳು ಇಂತಿವೆ;

ಸಾಮಗಾನಲೋಲೆ ಬಾ ಬೇಗ | ಸುಶೀಲೆ ||

ಸಾಮಗಾನವಿಲೋಲೆ ಬಾ ಬೇಗ | ಗುಣಶೀಲೆ||

ಅವರ ಇನ್ನೂ ಮೂರು ಪಲ್ಲವಿಗಳನ್ನು ತಾಳಮಾಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ರಚಿಸಿ, ತಾಳಾವಧಾನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತುತಪಡಿಸಬಹುದು. ಉದಾಹರಣೆ;

1. ನನ್ನನ ಮಧುರಗಾನ ಸಾಮನಿಗಮಾಗಮಗಾನಸಮಾನ||
(ನಿನಿದನಿ ಮದರಿಗಾನಿ ಸಾಮನಿಗಮಾಗಮಗಾನಿಸಮಾನಿ)
2. ಸುನ್ನರಿಯಸುಮಧುರಗಾನ ಸಾಮನಿಗಮಾಗಮಸಮ
(ಸನಿದರಿಸಮದರಿಗಾನಿ ಸಾಮನಿಗಮಾಗಮಸಮ)
3. ಸರಸಸುನ್ನರಸುಮಧುರಗಾನ ಸಾರಸಾಮನಿಗಮಾಗಮಸುಧಾರಸಪಾನ
(ಸರಿಸಸನಿದರಿಸಮದರಿಗಾನಿ ಸಾರಿಸಾಮನಿಗಮಾಗಮಸದಾರಿಸಪಾನಿ)

ಮೇಲ್ಕಂಡ ಮೂರು ಉದಾಹರಣೆಗಳ ಕೆಳಗೆ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಸರಿಸಮಾನವಾದ ಸ್ವರಾಕ್ಷರಪ್ರಯೋಗದ ಸ್ವರಪುಂಜವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನಾದರೂ ಪಲ್ಲವಿಯ ಸಂಗೀತಪ್ರಯೋಗಪರಂಪರೆಯಲ್ಲಿ ರಾಗತ್ವವನ್ನು ಕಾಪಾಡಲೋಸುಗ ಅನ್ಯಸ್ವರಗಳನ್ನು (ಅವುಗಳಿಗೆ ವಲಿ, ಫ್ಲಾವಿತ, ಎಕ್ಕು/ದಿಗುಜಾರು ಇತ್ಯಾದಿ ಗಮಕಗಳನ್ನು) ಬಳಸಿದರೆ ತಪ್ಪೇನಲ್ಲ. ಆದರೆ, ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ರಾಗಜೀವಸ್ವರಪ್ರಯೋಗಸಮಯದಲ್ಲಿ ಆಯಾಸ್ವರಗಳು ಸಾಹಿತ್ಯಾಕ್ಷರಕ್ಕೆ ಬಂದು ನಿಂತರೆ ಪಲ್ಲವಿಯ ಪ್ರಸ್ತುತಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಚಮತ್ಕಾರವೂ ವಿದ್ವತ್ತದರ್ಶನವೂ ಆಗುತ್ತದೆಂದು ಎಲ್ಲ ಸಾಹಿತ್ಯಾಕ್ಷರಗಳಿಗೂ ತತ್ಸಮವಾದ ಸ್ವರಗಳನ್ನು ನೀಡಿದ್ದೇನೆ. ಮೂರನೆಯ ಪಲ್ಲವಿಯು ತಾಳಾವಧಾನಕ್ಕೆ (ಎಂದರೆ ಎಡಬಲಹಸ್ತಗಳಲ್ಲಿ ಎರೆಡರ ಒಟ್ಟುಮೊತ್ತವು ಒಂದೇ ಆಗಿರುವಂತಹ ವಿವಿಧ ತಾಳ-ಮಾಲಿಕೆಗಳನ್ನು ಹಾಕುವುದು) ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಶಸ್ತವಾಗಿದೆ. ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿ; ಬಲಹಸ್ತದಲ್ಲಿ ಮಿಶ್ರಅಟ್ಟತಾಳ

(18 ಎಣಿಕೆಗಳು)+ ತ್ರಿಶ್ರತಿಪುಟತಾಳ (7 ಎಣಿಕೆಗಳು) + ಚತುರಶ್ರಮೃತಾಳ (10 ಎಣಿಕೆಗಳು) + ಖಂಡಶ್ರಿಪುಟತಾಳ (9 ಎಣಿಕೆಗಳು) = ಒಟ್ಟು 44 ಎಣಿಕೆಗಳ ತಾಲಮಾಲಿಕೆ. ಇದನ್ನು ಎಡಹಸ್ತದಲ್ಲಿ ಅವರೋಹಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಎಂದರೆ ಖಂಡಶ್ರಿಪುಟತಾಳದಿಂದ ಮಿಶ್ರಅಟ್ಟತಾಳದವರೆಗೆ ಪ್ರಯೋಗಿಸಬಹುದು. ಸಾರಸಾಮನಿಗಮಾಗಮ..... ಎಂದು ಅತೀತದಲ್ಲಿ ಮೊದಲುಗೊಂಡ ಪಲ್ಲವಿಯ ಕೋರ್ವೆಯನ್ನು ... ಪಾನ' ಎಂಬಲ್ಲಿ 'ನ'ಕ್ಕೆ 7 ಎಣಿಕೆಗಳಷ್ಟು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮಿಕ್ಕ ಸಾಹಿತ್ಯವಾದ 'ಸರಸಸುಂದರಸುಮಧುರಗಾನ'ವನ್ನು ಪಲ್ಲವಿಯ ಉತ್ತರಾರ್ಧಕ್ಕೆ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಇದು ಕರ್ನಾಟಕಸಂಗೀತಶೈಲಿಯ ಪಲ್ಲವಿಗಾಯನದಲ್ಲಿ ತಾಳಾವಧಾನಕ್ಕೆ ಒಂದು ಅತ್ಯಂತ ವಿದ್ವತ್ಪೂರ್ಣವಾದ ಪ್ರಯೋಗವಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಕುಮಾರನಿಜಗುಣಸ್ವಾಮಿಯವರು ಶುದ್ಧಸ್ವರಾರ್ಥಪ್ರಬಂಧದ ಹಲವು ಹಾಡುಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿ ಯಶೋಭಾಜನರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಕೃತಿಗಳಿಗೆ ನಾನು ಧಾತುಗಳನ್ನು (ರಾಗತಾಳಗಳನ್ನು) ರಚಿಸಿ ನನ್ನ ಸಂಗೀತಕಛೇರಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತುತಪಡಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಹಾಡಿದಾಕ್ಷಣವೇ ಜನಚಿತ್ತದಲ್ಲಿ ಪ್ರಿಯವಾಗಿ ನಿಂತುದನ್ನು ಕಂಡು ಸಂತೋಷಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾದ ನಿಯಮವನ್ನು ಪಾಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಎಂದರೆ, ಸ,ರಿ,ಗ,ಮ,ಪ,ದ(ಧ),ನಿ ಎಂಬ ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನೂ ಅವುಗಳ ದೀರ್ಘಸ್ವರಗಳನ್ನೂ ಮಾತ್ರ ಬಳಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವರ್ಣಗಳ ಕಾಗುಣಿತದ ಇತರರೂಪಗಳನ್ನೂ ಬಳಸುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ಇವು ಶುದ್ಧಸ್ವರಾರ್ಥವೆಂಬ ಹೆಸರಿಗೆ ಅನ್ವರ್ಥವಾಗಿವೆ. ಹೀಗೆ ಛಂದಸ್ಸಿನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಖ್ಯಾತನಾಮರಾದ ಈ ತಜ್ಞರು ಸಂಗೀತದ ಕೃತಿನಿರ್ಮಾಣಮಾಡಿರುವುದು ಅನ್ಯಾದೃಶವಾಗಿದೆ. ಅವರ ಕೆಲವು ರಚನೆಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಸ್ವಾಮಿಗಳವರು ರಚಿಸಿರುವ, ನನಗೆ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ದೊರಕಿರುವ ಸ್ವರಾಕ್ಷರಗಳು, ನಾಲ್ಕು ಸ್ವರಾಕ್ಷರಪಲ್ಲವಿಗಳೂ ಸೇರಿದಂತೆ, ಒಟ್ಟು ಸಂಖ್ಯೆ ಏಳು. ಇವೆಲ್ಲದರ ಭಾಷೆ ಕನ್ನಡ. ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ 'ಮಮ' ('ನನ್ನ' ಎಂಬಂತೆ) ಎಂಬುವ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪದಗಳಿವೆ. ಎಲ್ಲ ಸ್ವರಾಕ್ಷರಕೃತಿಗಳಲ್ಲೂ 'ಸಾಮನಿಗಮ...' ಎಂಬುವ ಪದಗಳು (ಇದು ಅವರ ಅಂಕಿತನಾಮವೇನೋ ಅನ್ನುವಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ) ವಿಪುಲವಾಗಿವೆ. ಇದು ಅತ್ಯಂತ ಸಮಂಜಸವಾಗಿದೆಯೆನ್ನಬೇಕು, ಏಕೆಂದರೆ, ಸಂಗೀತವೂ 'ಸಾಮನಿಗಮ'ವೇ ಅಲ್ಲವೆ ! ಸಂಗೀತಸ್ವರಸಪ್ತಕದಲ್ಲಿ ಧೈವತವನ್ನು 'ದ' ಮತ್ತು 'ಧ' ಎಂದು ಬಳಸಿದ್ದಾರೆ; ಉದಾಹರಣೆ, ಸಾಮದಾನಿ ನೀ ಸಮಾಧಾನಿ, ಗದಾಧಾರಿ, ಧನಿಮಾನಿ, ನಿಧಾನಿ, ದಾಸಧಾಮ ಇತ್ಯಾದಿ. ನಿಷಾಧದ 'ನಿ' ಮತ್ತು 'ನೀ' ಗಳನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ಚಮತ್ಕಾರದಿಂದ ಮನೋಜ್ಞವಾಗಿ ಬಳಸಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಗೀತಸ್ವರಸಪ್ತಕವನ್ನೂ ಅತ್ಯಂತ ಮನೋಹರವಾಗಿ ಬಳಸಿ ಅದರ 'ದನಿ = ಧ್ವನಿ' ಯನ್ನೂ ಸೂಚಿಸುವಂತೆ 'ನೀ ನಿಸದ ಸರಿಗಮಪದನಿ ಧನಿ' ಎಂಬಲ್ಲಿ ಸುಂದರ ಸ್ವರಕಾವ್ಯವನ್ನೇ ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಸ್ವತಃ ಸಂಗೀತ ಗಾಯಕರಸಿಕರಾದ ಸುಕಂಠಿಯಾದ ಶ್ರೀಕಂಠಭಕ್ತರಾದ ಸ್ವಾಮಿಗಳವರು ಸಂಗೀತಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿನ ರಚನಾವಿನ್ಯಾಸವನ್ನೂ ಬಲ್ಲರು. ಹೀಗಾಗಿ ಗಾಯನವಾದನವೈವಿಧ್ಯತಾ ಚಮತ್ಕಾರಗಳಿಗೆ ಸಹಕಾರಿಯಾಗುವಂತೆ ಅವರ ಸ್ವರಾಕ್ಷರಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ರಸಘಟ್ಟಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಸ್ವಾಮಿಗಳವರು ರಚಿಸಿರುವ ಸುಂದರ ಸ್ವರಾಕ್ಷರಪಲ್ಲವಿಗಳು ಇಂತಿವೆ;

1. ಸಾಮನಿಗಮದ ದಾರಿ ಗಮನಿಸದ ನೀ ಮಾರಿ
2. ಸಾಮನಿಗಮದ ದಾನಿ ನಿಸದ ಮಾನಿಸಮಾನಿ
3. ದಾಸಪದಸಮಾಗಮ ಸಾಮನಿಗಮಸರಿಸಮ
4. ಪಾಪ ದಮನಿಸದ ನೀ ಮಾರಿಮಾನಿನಿ ದಾಸ

ಇಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಸ್ವರಾಕ್ಷರಗಳ ಯಥಾಕ್ಷರ ಮತ್ತು ದೀರ್ಘಗಳನ್ನು ಕೂಡಿದಾಗ ಒಂದೊಂದು ಪಲ್ಲವಿಯಲ್ಲೂ ಒಟ್ಟು ಇಪ್ಪತ್ತು ಅಕ್ಷರಪ್ರಮಾಣವಿದೆ. ಮೇಲೆ ತೋರಿದ ನಾಲ್ಕಕ್ಕೂ ಸ್ವರಾಕ್ಷರಪಲ್ಲವಿಗಳನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕಶಾಸ್ತ್ರೀಯಸಂಗೀತದಲ್ಲಿ ತಾಳರಾಜನಂತೆ ಇಂದು ಮೆರೆಯುತ್ತಿರುವ ಆದಿತಾಳದಲ್ಲಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಇತರ ಸುಳಾದಿತಾಳಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರಸ್ತುತಗೊಳಿಸಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಕುಮಾರನಿಜಗುಣಸ್ವಾಮಿಗಳವರು ರಚಿಸಿರುವ ಸ್ವರಾಕ್ಷರಪಲ್ಲವಿಗಳನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ಸರಳವಾಗಿಯೂ ಹಾಡಬಹುದು, ಆದರೆ ವಿದ್ವತ್ಪ್ರಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಪಾಂಡಿತ್ಯಪೂರ್ಣವಾಗಿಯೂ ಪ್ರಸ್ತುತಪಡಿಸಲೆಂದು ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟಾಗ ಮಾತ್ರ ಸ್ವರಸಾಹಿತ್ಯ ಜೋಡಣೆಯಲ್ಲಿ (ಪಲ್ಲವಿಗಾಯನಕ್ಕೇದೇ ಪರಂಪರಾನುಗತವಾಗಿ ಎಲ್ಲ ಸಂಗೀತರಸಿಕರಿಗೂ ವಿದ್ವಾಂಸರಿಗೂ ಒಪ್ಪಿಗೆಯಾಗಿರುವಂತಹ ಜಮಾವಣೆಯ ವಿನ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಲುಹೊರಟಾಗ) ಸ್ವರಪದಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವೆಡೆ ಭಾಷಾಸಹಜವಾದ ಪದಾಕ್ಷರದೀರ್ಘಹೃಸ್ವಗಳ ಉಚ್ಚಾರಣೆ ಪ್ರಯೋಗದಲ್ಲಿ ಏರುಪೇರಾಗಬಹುದು. ಒಟ್ಟಾರೆ ಇಪ್ಪತ್ತು

ಸ್ವರಾಕ್ಷರಪ್ರಮಾಣವುಳ್ಳ ಈ ಪಲ್ಲವಿಗಳಲ್ಲಿ ಪೂರ್ವಾರ್ಧವನ್ನು ಸಾಹಿತ್ಯಾರ್ಥಸೂಚಕವಾದ ಸ್ವರಪದಸಮೂಹವನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ (ಅಂದರೆ, ಸ್ವರಾಕ್ಷರಸಾಹಿತ್ಯದ ಅರ್ಥವು ಕೆಡದಂತೆ) ಸಮ, ಅನಾಗತ ಮತ್ತು ಅತೀತಗಳ ಎಡುಪಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತುತಪಡಿಸಬಹುದು. ಅನಾಗತದ ಎಡುಪಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತುತಪಡಿಸಬಹುದಾದ ಪಲ್ಲವಿಗೆ ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿ;

ತಾಳ : ತ್ರಿಶ್ರಗತಿ ಚತುರಶ್ರತಿಪುಟತಾಳ (ತಾಳಾವರ್ತದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು 24 ಅಕ್ಷರಪ್ರಮಾಣ, ಮೂರು ಅಕ್ಷರತಳ್ಳಿದ ಅನಾಗತದ ಎಡುಪು ಮತ್ತು ಕೋರ್ವೆಯಲ್ಲಿ 5 ಅಕ್ಷರಗಳ ದೀರ್ಘ), ರಾಗ : ಚಾರುಕೇಶಿ

,, ದಾಸಪದ ಸಮಾಗ | ಮ ,,, ಸಾಮನಿಗಮಸ || ರಿಸಮ

ಈ ಉದಾಹರಣೆಯಲ್ಲಿ, ಅನಾಗತದ ಎಡುಪು ತಾಳದ ಮೊದಲನೆಯ ಎಣಿಕೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಎರಡನೆಯ ಎಣಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಮೊದಲುಗೊಂಡು ಮುಂದುವರೆದು ಕೋರ್ವೆಯಲ್ಲಿ 5 ಅಕ್ಷರಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಪಲ್ಲವಿಯ ಉತ್ತರಾರ್ಧದ ಕೊನೆಯ ಭಾಗವಾದ (ಸ)‘ರಿಸಮ’ ಪೂರ್ವಾರ್ಧದ ಆದಿಭಾಗವಾದ ‘ದಾಸಪದ’ಕ್ಕೆ ತ್ರಿಶ್ರಗತಿಜಾತಿಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದು ಜಮಾವಟ್ಟಾಗಿ ಸೇರುತ್ತದೆ. ಇದೇರೀತಿ ‘ಪಾಪ ದಮನಿಸದ ನೀ ಮಾರಿಮಾನಿನಿ ದಾಸ’ ಎಂಬುದನ್ನು ತಾಳಾವರ್ತದ ಅತೀತದಲ್ಲಿ ಹಿಡಿಯಬೇಕಾದರೆ ‘ನೀ ಮಾರಿಮಾನಿನಿ ದಾಸ...’ ಎಂಬುದಾಗಿ (ಚತುರಶ್ರಗತಿಯ) ಖಂಡಜಾತಿ ಝಂಪೆತಾಳದ ಅನುದ್ರುತದಲ್ಲಿ (ಎಂದರೆ, ತಾಳಾವರ್ತದ ಅತೀತದಲ್ಲಿ) ಹಿಡಿದಾಗ ‘ದಾಸ’ದಲ್ಲಿ ‘ಸ’ ತಾಳಾವರ್ತದ ಆದಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದು ನಿಲ್ಲುತ್ತದೆ. ಆಗ 7 ಅಕ್ಷರಪ್ರಮಾಣದ ಕೋರ್ವೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ‘ಪಾಪ ದಮನಿಸದ’ ಎಂಬ ಖಂಡವನ್ನು ಪಲ್ಲವಿಯ ಉತ್ತರಾರ್ಧಕ್ಕೆ ಜೋಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಆದರೆ, ಸಹೃದಯರು ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಪಲ್ಲವಿಯ ಸಾಹಿತ್ಯಾರ್ಥದಲ್ಲಿನ ನಿಂದನೆಯನ್ನು ಹಾಡುಗಾರನು ತಮ್ಮನ್ನೇ ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದಾರೆಂದು ಮಾತ್ರ ಪರಿಗಣಿಸಬಾರದು !

ಶ್ರೀ ಕುಮಾರನಿಜಗುಣಸ್ವಾಮಿಗಳವರು ರಚಿಸಿರುವ ಇನ್ನೆರಡು ಮಹೋನ್ನತ ಸ್ವರಾಕ್ಷರಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೆಯದು;

ಗದಾಧಾರೀ ನೀ ಸರಿ ಮದಾರಿ
ಸಾಮನಿಗಮದ ಸರಿದಾರಿ

||ಪ||

ಮದ ದಮನಿಸದ ಪಾಮರಿ
ಮಾರಿಮಾನಿನಿ ಮಾದರಿ

||ಅನುಪಲ್ಲವಿ||

ಮಾಪ ! ನೀ ಮಮಪಾಪ ದಮನಿ
ಸಾಮದಾನಿ ನೀ ಸಮಾಧಾನಿ
ನಿಸದ ನೀ ಮಾನಿ ನಿಧಾನಿ
ಸದಾ ನೀನೀಗ ದಾಸದನಿ

||ಚರಣ||

(ಕೆಲವು ಕ್ಲಿಷ್ಟಪದಗಳ ಅರ್ಥ: ಮದಾರಿ=ಮದವನ್ನು ನಿಗ್ರಹಿಸಿದವನು, ಮಾಪ=ವಿಷ್ಣು, ದಮನಿ=ದಮನಿಸಿದಾತ)

ಈ ಅದ್ಭುತ ಸ್ವರಸಾಹಿತ್ಯಕೃತಿಯನ್ನು ನಾನು ಗಾನಮೂರ್ತಿ ರಾಗದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಳೆಯ ಆದಿತಾಳದಲ್ಲಿ ಹಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಶ್ರೀ ಸ್ವಾಮಿಗಳವರ ಸೃಜನಶೀಲಪಾಂಡಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಈ ಸ್ವರಾಕ್ಷರವು ಅತ್ಯಂತ ಸಮಂಜಸವಾದ ನಿದರ್ಶನವಾಗಿದೆ.

ಇದಲ್ಲದೆ, ಇನ್ನೊಂದು ಸ್ವರಾಕ್ಷರಕೃತಿಯು ಇಂತಿದೆ;

ಮಮ ಮದದಮನಿ ನೀ ಸದಸನಿ
ಸಾಮನಿಗಮದ ಮಾಮಾಗನಿ

||ಪಲ್ಲವಿ||

ಪಾಪ ದಮನಿಪ ನೀ ಸಮಾಧಾನಿ
ನೀ ನಿಸದ ಸರಿಗಮಪದನಿ-ಧನಿ

ನಿಗಮಾಗಮದ ದಾರಿ ಗಮನಿಪ ನೀ
ಮಾಪಸರಿಸಮ ನೀ ಮಾನಿಧಾನಿ

ದಾಸಪದ ಸರಿಸಮಪದ ದಾನಿ

ಮಾದಾನಿ ನೀ ಸದಾ ದಾಸದನಿ ||ಚರಣ||

(ಕೆಲವು ಕ್ಲಿಷ್ಟಪದಗಳ ಅರ್ಥ: ಸದಸನಿ=ಸತ್+ಅಶನಿ=ವಜ್ರಾಯುಧ, ಮಾಮಾಗನಿ=ಬಹಳದೊಡ್ಡಗಣಿ, ಧನಿ=ಯಜಮಾನ, ಮಾನಿಧಾನಿ=ಮಹಾನಿಧಾನಿ-ಮಹಾಶಾಂತಸ್ವರೂಪಿ, ಮಾದಾನಿ=ಮಹಾದಾನಿ)

ಇನ್ನೊಂದು ಸ್ವರಾಕ್ಷರ ಯುಗಲ (ಸಂವಾದ?)ಗೀತೆಯನ್ನು ಇನ್ನು ನೋಡೋಣ. ಈ ಗೀತೆಯನ್ನು ಶ್ರೀ ಕುಮಾರನಿಜಗುಣಸ್ವಾಮಿಗಳವರು ನನ್ನ ಶ್ರೀಮತಿಯಾದ ರಾಧಿಕೆಯ ಭರತನಾಟ್ಯಪ್ರಸಂಗವಾದ 'ಸೌಭಾಗ್ಯಲಲಿತಾ' ಎಂಬ ನೃತ್ಯನಾಟಕಕ್ಕಾಗಿ ರಚಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. (ಇದರ ಮೂಲರೂಪವಾಗಿ ಶತಾವಧಾನೀ ಡಾ|| ಗಣೇಶ್‌ವರವರು ಆ ನೃತ್ಯನಾಟಕಕ್ಕಾಗಿ ಬರೆದುಕೊಟ್ಟ ಸ್ವರಾಕ್ಷರದ ಶಬಲಿತಸ್ವರೂಪ ಇದು) ಇದು ನೃತ್ಯನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಒಂದು ಅತ್ಯಂತ ಸುಂದರ ಸನ್ನಿವೇಶ. ಕಾಮೇಶ್ವರಕಾಮೇಶ್ವರೀ ವಿವಾಹದ ನಂತರ ಈ ಜಗತ್ತು ಸನಾಥವಾಗಲೆಂದು ತಾವೇ ಮಾತಾಪಿತೃಗಳಾಗಿ ತುಂಗಶೃಂಗಾರರಸಮಾಧುರ್ಯವನ್ನು ಒಬ್ಬರಿಗೊಬ್ಬರು ತೋರುವ ಸಂವಾದಗೀತೆ ಇದು. ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಗೀತಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಶುಕಸಾರಿತಾ ಎಂಬ ಹೆಸರಿದೆ. ಸಂಗೀತಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸ್ವರಗಳೇ ಮಾತುಗಳಾದಾಗ ಅದು ಹೇಗೆ ರಸೋತ್ಕರ್ಷವಾಗುತ್ತದೆ, ಸ್ವರಗಳ ಸ್ವತಃರಂಜನೆಯೂ ಸ್ವರಾಕ್ಷರಮಾತುಧಾತುಗಳು ಸಂಗಮಿಸಿದಾಗ ಉಂಟಾಗುವ ರಮಣೀಯಚಮತ್ಕಾರಗಳಾಗುತ್ತವೆ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಅತ್ಯಂತ ಸುಂದರ ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿದೆ ಈ ವಾಗ್ಗೇಯವಿಭವಸಂಭವ.

ಲಲಿತಾಕಾಮೇಶ್ವರ ಸಂವಾದ ಸ್ವರಾಕ್ಷರಗೀತೆ

ಲಲಿತೆ : ನೀ ಸರಿ ಸಾಮನಿಗಮದ ಸರಿದಾರಿ

ಕಾಮೇಶ್ವರ : ನೀ ಸರಿ ಮಾದರಿ ಮದಾರಿ ||ಪಲ್ಲವಿ||

ಈರ್ವರೂ : ನೀ ಧನಿಮಾನಿ ಸಮಾಧಾನಿ ನಿಧಾನಿ ||ಅನುಪಲ್ಲವಿ||

ಲಲಿತೆ : ನೀ ಸಮಾಗಮ ಸಮಾನಿನಿ

ಕಾಮೇಶ್ವರ : ನೀ ಪಾಪಾರಿ ಮಾಪಮಾನಿ

ಲಲಿತೆ : ನೀ ಗರಿಮಾಪಾಪ ದಮನಿ

ಕಾಮೇಶ್ವರ : ಸದಾ ನಿಸದ ದಾಸಧಾಮ ನೀ ||ಚರಣ||

(ಕೆಲವು ಕ್ಲಿಷ್ಟಪದಗಳ ಅರ್ಥ: ಧನಿಮಾನಿ=ಶ್ರೇಷ್ಠರಿಂದ ಪೂಜಿಸಲ್ಪಟ್ಟವನು(ಳು), ಪಾಪಾರಿ=ಪಾಪನಿಗ್ರಹಿ, ಮಾಪಮಾನಿ=ವಿಷ್ಣುವಿನಿಂದ ಸನ್ಮಾನಿಸಲ್ಪಟ್ಟವನು, ಗರಿಮಾಪಾಪ=ಅಧಿಕಪಾಪ)

ಕರ್ನಾಟಕ ಸಂಗೀತದ ರಸಗಂಗೆಯ ಪ್ರವಾಹವು ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಸಂಗೀತಸುಮುಹೂರ್ತದ ಪುಣ್ಯದಿಂದಾಗಿ ತನ್ನ ಸಂಪ್ರದಾಯದ ಇಕ್ಕೆಲದ ದಡವನ್ನು ಮೀರದೆಯೇ ಉಕ್ಕೇರುವ ಪವಾಡಸದೃಶವಾದ ರಸೋತ್ಕರ್ಷದ ಚಮತ್ಕಾರವನ್ನು ತೋರುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಸಂಗೀತಸರಸ್ವತಿಯ ಎಲ್ಲ ಆರಾಧಕರೂ ಕಾತುರರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಕಾತುರತೆಯೇ ತಪಸ್ಸಾಗಿ ಸಾಧನೆಯಿಂದ ಬಲಿತು ಸಂಗೀತಸಾಹಿತ್ಯಸರಸ್ವತಿಯ ರಸೋನ್ನೀಲಿತ ಮಂದಹಾಸಕೃಪಾಕಟಾಕ್ಷದಿಂದ ಶ್ರೀ ಕುಮಾರನಿಜಗುಣಸ್ವಾಮಿಗಳವರಂತಹ ಸರಸ್ವತೀಪುತ್ರರು ಜನಿಸುತ್ತಾರೋ ಏನೋ. ಆಗ ಇಂತಹ ಕೃತಿಗಳೆಂಬ ಅದ್ಭುತ ಸುವರ್ಣವೃಷ್ಟಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಕರ್ನಾಟಕಸಂಗೀತರಸಗಂಗೆಯು ನವನವೋನ್ನೇಷಶಾಲಿಯಾಗಿ ಸಹೃದಯಭಾವರಂಗದಲ್ಲಿ ನಲಿದು ಒಲಿಯುತ್ತಾಳೆ. ಶ್ರೀಸ್ವಾಮಿಗಳವರು ಸಂಗೀತಗಾರರ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನರಿತು, ಸಂಗೀತಗಾನಪರಂಪರಾ ವೈವಿಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಪರಾಮರ್ಶಿಸಿ, ರಾಗತಾಳಗಳೆಂಬ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟಾದ ಚೌಕಟ್ಟನ್ನೂ ಅದರ ಪರಿಮಿತಿಗಳನ್ನೂ ಗಮನಿಸಿ ಮನನಮಾಡಿ ಅಸಂಖ್ಯಾತವೂ ಕರ್ನಾಟಕಶಾಸ್ತ್ರೀಯಸಂಗೀತಕ್ಕೆ ಹೊಸಹೊಸ ಆಯಾಮಗಳನ್ನು ನೀಡಬಹುದಾದಂತಹ ಪಂಡಿತಪಾಮರರಂಜಕವೂ ಆದ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿಕೊಡುತ್ತಿರಲಿ ಎಂಬುದು ನನ್ನ ವಿನಮ್ರ ನತಶತಿಸಹಿತಕೋರಿಕೆ.

(ಋಣಿ : ರಾ.ಸತ್ಯನಾರಾಯಣರ ಗ್ರಂಥಗಳು, ಶ್ರೀ ಕುಮಾರನಿಜಗುಣರ ಅಭಿನಂದನ ಗ್ರಂಥ, ಶಿವಮೊಗ್ಗಯ ಶ್ರೀ ವಿದ್ಯಾಗುಣಪತಿ ಸಂಘದ ಉತ್ಸವಸಂಸ್ಕರಣಿಕಾ. ಇವುಗಳಿಂದ ಶಬಲಿತಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ ಈ ಲೇಖನ)